

Moedet den 16de Januar.

^{74/86.} I Henhold til den Udvalget for Markvæsenet i Medfør af Byraadets Beslutning i Mødet den 24de Oktober f. A. tilgaaede Anmodning havde dette Udvalg under 2den d. M. affluttet en Overenskomst med Bognmand J. Sørensen om Ophævelse af det ham for Tidsrummet fra den 1ste Oktober 1890 til den 1ste Oktober 1900 tilkommende Lejemaal paa Kommuelodden Nr. 4 i Galgesaldet, der i Følge Overenskomst med Krigsbestyrelsen paatæntes afgivet til Udvidelse af Fodfolketts lille Excercerplads, for Opgivelsen af hvilken Rettighed Lejeren havde betinget sig en Godtgjorelse en Gang for alle af 250 Kr.

Udvalgets Meddelelse herom tog Byraadet foreløbig til Efterretning.

^{145/89.} Fra Aarhus Stiftamt var der under 20de f. M. modtaget til Erklæring de af Indenrigsministeriet fremsatte Bemærkninger til den i sin Tid indsendte Opgjorelse over den Kommune for 1ste Halvaar 1889 tilkommende Godtgjorelse for den ordinære Indkvartering her i Byen.

Ministeriets Bemærkninger ere blevne forsynede med Besvarelse af Indkvarteringskommissionen, og da Byraadet intet fandt mod Besvarelsene at erindre, besluttede man under Henvisning hertil at tilbagefende Sagen til Ministeriet.

^{370/89.} I Anledning af den i Mødet den 3dje Oktober f. A. foreliggende, af Skoledirektionen kommunerede Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 23de September 1889 angaaende Antallet af de ved Kommunens Skolevæsen fast ansatte Lærere og Lærerinder i Forhold til Time-lærere og Timelærerinder, var der fra Udvalget for Skolevæsenet under 8de d. M. modtaget saalydende Erklæring:

„I Anledning af den i Skoledirektionens hermed tilbagefølgende Skrivelse af 28de Septbr. f. A. meddelte Forespørgsel fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 23de f. M. angaaende Timelærere og Timelærerinder ved Aarhus Kjøbstads Skolevæsen, skal Udvalget bemærke følgende:

I Henhold til det af Ministeriet i Skrivelse af 3dje Juni 1880 approberede Forslag fra Byraadet ere Byens

Kommunestoler delte i Hoved- og Forstoler. Disse sidste optage Børnene i 6—7 Aars Alderen og sende dem med det 9de Aar til Hovedskolen. Forstolerne oprettedes i den Hensigt at modarbejde de med de mange smaa private Stoler forbundne Ulemper — saa vel i Henseende til Lokaler som til Lærerkræfter og Undervisningsmateriel — og baade økonomiske Grunde og Hensyn til Børnenes Alder medførte den Bestemmelse, som ogsaa udtrykkelig billigedes af Ministeriet i Skrivelse af 17de Novbr. 1880, at der til Lærerkræfter udelukkende eller i al Fald fortrinnsvis anvendes Lærerinder. Da Ministeriet i sit Cirkulære af 10de Maj 1878 om Oprettelse af Bogestoler udtrykkelig har udtalt, at Lærerinder eller Lærere ved disse Stoler ikke som saadanne kunne erhverve Pensjonsret, og da der herester ikke kunde forventes fast Ansættelse for dem, er det udelukkende Timelærerinder, som besørge Undervisningen ved disse Bogestoler. Der ansættes dels uexaminerede, enten saadanne, som tidligere have virket som Lærerinder ved private Stoler, eller saadanne yngre, der agte at uddanne sig til Lærerinder og at indstille sig til den anordnede Examen, og som herved erhverve sig en Dvælse, der fremtidig ved deres Forberedelse til Examen kan komme dem til Nytte. Dels ansættes ogsaa uexaminerede Lærerinder, men da væsentligst med det Formaal for Dje, naar de befindes kvalificerede dertil, at indstilles til fast Ansættelse ved Hovedskolerne, naar der bliver Plads ledig eller ny Embeder oprettes.

Udvalget maa her fremhæve, at det maa anses for et særdeles stort Gode gjennem denne Ordning at kunne faa Leilighed til at prøve vedkommende Lærerinder i 1 à 2 Aar og derved gjøre en sikrere og paalideligere Brug af Indstillingsretten til faste Embeders Besættelse. I en længere Aarrække have udelukkende examinerede Lærerinder faaet fast Ansættelse ved Hovedskolen, og kun efter at de først have virket som Timelærerinder ved Forstolen.

Ved Kommunens 6 Forstoler med i alt 36 Klasser er der for Tiden ansat:

9 Timelærerinder med 36 Timer ugentlig,

2 — — — 33 — —

(disse 2 ere Bestyrerinder for Forstolen),

1	Timelærerinde	med	30	Timer	uæntlig,
1	—	—	28	—	—
1	—	—	26	—	—
1	—	—	24	—	—
10	—	—	18	—	—

Ved Hovedskolen følges den Regel, at der ved en Skole antages en Timelærer eller Timelærerinde, naar der ved en ny Klasse's Oprettelse bliver en Halvdagsgjærning (18 à 20 Timer uæntlig) at besørge ud over det for Skolens faste Lærerpersonale normerede Timetal. Saa snart der ved samme Skole oprettes en Klasse til, saa der kan blive Haldagsgjærning, bliver der andraget hos Ministeriet om Oprettelsen af et nyt Embede. For Tiden findes der ved Hovedskolerne 1 Timelærer og 2 Timelærerinder. Den førstnævnte fik ved en ny Klasse's Oprettelse i November 1889 Haldagsgjærning, og der vil derfor i en nær Fremtid blive foretaget Skridt til Oprettelse af et nyt Lærerembede; for de 2 Timelærerinders Vedkommende har Ministeriet allerede bifaldet Oprettelsen af 2 ny Lærerindeembeder, der have været opslaaet ledige, og som, da Byraadet har foretaget Indstilling, ville blive besatte om saa Dage.

De nævnte Timelærerinder have først nylig faaet Haldagsgjærning i Hovedskolen."

Byraadet vedtog at henholde sig til denne Udtalelse som Svar paa den fremkomne Forespørgsel.

(Se Mødet den 27de Februar.)

^{406/89.} Efter Indstilling af Udvalget for Byens og Omegns Forskjønnelse tillodes det samme at bortselge saa meget Fyld, som der efter Udvalgets Skjøn kan undværes fra Knudrisbakke og føre det derved fremkomne Udbytte til Indtægt for Boulevardanlæggets Konto.

Ligeledes tillodes det Udvalget imod Affindelse til vedkommende Brugere at erhverve fornødent Areal af de nuværende Fattighaver til derpaa at henlægge oversflødigt Fyld fra den under Arbejde værende Del af Boulevardanlægget.

(Se senest Mødet den 21de Novbr. 1889 og herefter Mødet den 30te Januar.)

422/89. Fra Aarhus Stiftamt var der under 15de j. M. til Erklæring modtaget Beregning over de i Aaret 1888 af Horsens Kommune forskudsvis udredebe Delinkvent- m. fl. Udgifter, der skulle fordeles imellem Amtets Kjøbstæder.

Udvalget for Gjennemgaaelsen af deslige Beregninger havde afgivet Betænkning over denne Sag, og da Byraadet intet fandt at erindre imod Udvalgets Bemærkninger, besluttede man at henvise til disse ved Sagens Tilbagefødselse til Stiftamtet.

472/89. Efter derom fremkommet Andragende tilfødes der i Righed med de foregaaende Mar Standerborg og Omegns Børnehjem en Understøttelse af 50 Kr.

473/89. Efter derom foreliggende Andragende estergav Byraadet Arbejdsmænd G. C. G. den ham i sin Tid paa Grund af Arbejdsløshed og Sygdom ydede Fattighjælp til et samlet Beløb af 512 Kr. 44 Ore, idet Udvalget for Fattigvæsenet, der ikke havde modsat sig Andragerens Begjæring, havde oplyst, at det var henved 3 Mar siden Andrageren fik den sidste Hjælp af Fattigvæsenet til Husleje, at han har 5 utonfirmerede Børn foruden 2 konfirmerede Sønner i Hjemmet, og at han i de sidste Par Mar kun har havt stadigt Arbejde om Sommeren, men kun tilfældigt om Vinteren, samt at han formentlig er ude af Stand til at kunne tilbagebetale den ham ydede Hjælp.

476/89. I Skrivelse af 20de Decbr. 1889 havde 3dje Ingeniørdirektion udtalt sin Betlagelse over den i høj Grad tiltagende Ødelæggelse, som af Drengene udøves imod det gamle Ridehus i Spanien ved Sønderslagning af Ruder m. m., ligesom den ogsaa havde henlebet Opmærksomheden paa den yderst slette Tilstand, hvori Pladsen imellem Ridehuset og Bejen i Reglen befinder sig.

Da den af Ingeniørdirektionen fremførte Klage over Ufred imod Ridehuset som berørende Udøvelsen af Polititjenesten ikke henhører under Byraadets Ressort, vedtog man i denne Henseende at henstille til Direktionen herom at henvende sig til Politimesteren, hvorimod man hvad Bejens Tilstand angaar besluttede at henlede Vejvalgets Opmærksomhed paa Sagen.

480/89. I et Andragende af 19de j. M. havde Husejer J. D. Madsen klaget over, at Kloaken i M. P. Bruunsgade

har vist sig for lille til at kunne optage alt det Tilløb, der i de sidste Aar er ledet hen til den, hvilket bevirker, at Vandets Løb ved den mindste Hindring hæmmes og forarsager Oversvømmelse, hvad der særlig er gaaet ud over den Andrageren tilhørende Ejendom, Nr. 6 i nævnte Gade, hvis Kjælder af denne Grund flere Gange har været fyldt med Vand og senest Mandagen den 16de f. M., i hvilken Anledning Andrageren fremsætter Paa-stand om en Erstatning hos Kommunen af 100 Kr. eller dog efter uvillige Mænds Skjøn.

Udvalget for Bro-lægningsvæsenet havde i sin over Sagen den 13de d. M. afgivne Erklæring oplyst, at den i Andragendet omtalte Ledning er en privat Kloak, som i sin Tid er lagt efter Ejernes Anmodning og ikke er offentligt Tillsyn underkastet, hvorfor Udvalget fraraadede Byraadet at tilstaa nogen Erstatning for den i Skrivelsen ansøgte Skade, som er Kommunen uvedkommende.

Iøvrigt havde Udvalget næst at henvise til, at Afløbsforholdene i nævnte Gade ikke lade sig forbedre, førend den paa-tænkte Kloakledning over Jærnbane's Grund bliver lagt til Sommer, ved hvilken Lejlighed Udvalget lovede at have sin Opmærksomhed henvendt paa Sagen, bemærket, at en jævnlig Udskjning af Ledningen for Tiden er det eneste Middel til at raade Bod paa de paaflagede Ulemper, men at det maa paa-hvile de respektive Grundejere selv at lade foretage en saadan Udskjning.

I Genhold til denne Udtalelse fra Udvalget maatte Byraadet anse det fremkomne Andragende for sig uvedkommende.

^{483/89.} Et fra Sutterfoged Hans Jensen som Ejer af Hjørneejendommen, Jægergaardsvej Nr. 78 og Bülowsgade Nr. 2, fremkommet Andragende om, at der maatte blive indrommet ham Henstand i 10 i Stedet for som Bestemmelsen er i 5 Aar med Udredelsen af det ham til Bülowsgades Bro-lægning paahvilende Bidrag paa Grund af, at han skal udrede Bro-lægningsbidrag til begge de Gader, hvortil Ejendommen har Facade, fandt Byraadet ikke Anledning til at bevilge, da Udvalget for Bro-lægningsvæsenet havde oplyst, at Bülowsgades Bro-lægning er udført ifølge Anmodning fra Grundejerne paa Betingelse af, at Betalingen afdrages i 5 Aar. (Se Sag ^{6/90} S. 22 og Mødet den 13de Febr.)

485/89. Efter derom fra en Del Grundejere og Beboere fremkommet Andragende, der er anbefalet af Udvalget for Gasværket og den offentlige Belysning, vedtog man at forsynne Brendstrupvejen med en Gasledning og at anbringe en offentlig Gaslygte ud for Stedet Nr. 23 paa denne Vej.

486/89. Til Efterretning toges følgende af Aarhus Stiftamt kommunicerede Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 31te s. M.:

„Efter at have brevvejet med Dvervejinspektoren i Anledning af Hr. Amtmandens behagelige Skrivelse af 29de s. M. har Ministeriet foretaget følgende Forandringer i Fortegnelsen over Landeveje og Landevejsgader i Aarhus Amtsradsfreds:

1. Landevej Nr. 1 benævnes fremtidig: „Vejen fra Aarhus ved Østbanegaarden til Randers Amts Grænse ved Egaa.“
2. Under Landevejsgaderne i Aarhus Kjøbstad indsættes efter „Mejlgade“: „og i Forlængelse heraf Skovvejen fra den tidligere Mejlgades Port til forbi Østbanegaarden.“*)

Hvilket tjenstlig meldes til behagelig Efterretning og videre fornøden Betjendtgjørelse med Bemærkning, at Landevej Nr. 1 herefter har en Længde af 0,813 Mil, og at den samlede Længde af Landevejsgaderne i Amtet bliver 0,495 Mil, samt idet man efter den Anledning, som den med Deres nævnte Skrivelse fulgte Erklæring fra Amtsrådets Vejinspektør dertil giver, skal henlede Opmærksomheden paa, at Landevejsgaderne ikke ere numererede i den officielle Fortegnelse over Landeveje og Landevejsgader.“

4/90. Fra Gartner N. N. Boiesen forelaa der et Andragende om Erstatning for Skade, tilføjet den af ham dyrkede Jordlod ved dennes Gjennemstjæring i Anledning af det ny Boulevardanlæg fra Fodfolksetablisementet til Brendstrupvejen, men da Udvalget for Brolægningssvæsenet havde oplyst, at det Jordstykke, hvorfra der er taget en Strimmel Areal til den ny Boulevard, er ublejet af Kommunen til Kommmerceraad Gerdes, der saaledes alene kan være berettiget til desangaaende at fremkomme med Erstatningspaastand, fandt Byraadet det fremkomne Andragende sig uvedkommende. (Se Mødet den 30te Januar.)

5/90. Et fra Arbejdsmand Frederik Jensen fremkommet Andragende om Tilladelse til at opstille en Kraftprøve

*) Dette Stykke har Byraadet senere vedtaget at kalde „Mejlgade“.

paa Ferdinandspladsen i Ris Stov fandt Byraadet ikke Anledning til at bevilge, da der allerede er opstillet 2 Kraftprøver paa Ferdinandspladsen af de hidtidige Lejere og der ikke høves nogen Plads til en tredje.

^{6/90.} Et fra Chr. Jensen som Eier af Hjørneejendommen, Jægergaardsvej Nr. 80 og Bülowsgade Nr. 1 fremkommet Andragende om, at der maatte blive indrømmet ham Henstand i 10 i Stedet for som Bestemmelsen er i 5 Aar med Udredelsen af det ham til Bülowsgadens Brolægning paahvilende Bidrag af 468 Kr. 88 Ore paa Grund af, at han skal udrede Brolægningensbidrag til begge de Gader, hvortil Ejendommen har Façade, fandt Byraadet ikke Anledning til at bevilge, da Udvalget for Brolægningssvæsenet havde oplyst, at Bülowsgades Brolægning er udført i Følge Anmodning fra Grundejere paa Betingelse af, at Betalingen afdrages i 5 Aar. (Se Sag ^{483/89} S. 20.)

^{8/90.} Efter Indstilling af Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet af 10de d. M. efterbevilgede Byraadet paa Konto II 2 a 2 for 1889 et Beløb af 62 Kr. 50 Ore, der er medgaaet mere til Kæmnerens Kontorholdsudgifter i forrige Aar, end oprindelig paatænt. (Se Mødet den 13de Februar.)

^{15/90.} Arbejdernes Sygesforening havde i Skrivelse af 14de d. M. andraget om, at det sædvanlige aarlige Tilskud af Kommunens Kasse maatte blive udbetalt Foreningen for 1889 med 4 Kroner for 128 Medlemmer, hvis Statteindtægt ikke er ansat til 1000 Kr., atisaa med 512 Kroner.

Man vedtog at anmode Udvalget for Gjennemgaaelse af Restancelister om at afgive Erklæring over denne Sag.
(Se Mødet den 13de Februar.)

^{16/90.} Fra Udvalget for Skolevæsenet forelaa der følgende Indstilling af 12te d. M., som Byraadet tiltraadte:

„Efter at der den 8de og 9de d. M. er taldet 2 nye Lærerinder ved Aarhus Skolevæsen, vil der i Følge Loven være at foretage en Oprykning fra yngst til ældst Lønning. Da en saadan sidst foregit, nemlig 1. Novbr. 1888, blev Forskjellen mellem de 2 Lønninger delt mellem Lærerinderne Frk. Torsleff og Frk. Thilfer, fordi deres Anciennitet var ens. Man vil derfor indstille, at der denne Gang forholdes ligesaa,

hvorved de begge ville komme paa ældst Lonning, dog saaledes, at deres Pengeløn, i Overensstemmelse med de sædvanlig fulgte Regler, sættes til 300 Kr.

Saaframt dette Forslag vedtages, vil man endvidere indstille, at de derved besparede 200 Kr. tildeles de i Maj 1888 ansatte Lærerinder, Frkn. Andersen og Schmith med 100 Kr. til hver, hvorved de ville opnaa normal yngst Lonning."

^{26/90.} Efter derom fremsat Forslag af Udvalget for Skolevæsenet, der meddelte, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet havde tilskilt Kommunens Skolevæsen som Gave 5 Gjenkøbsretter af Johannesgruppen, bifaldtes det, at hver af Kommunens 5 offentlige Skoler heraf erholder 1 Exemplar.

Medet den 30te Januar.

I Borgmesterens Egnedsforfald lededes Forhandlingerne i dette Møde af Forretningsfører Speyer under Forventning af Stiftamtets Sanction.

Til Rodemestre for 1890 valgtes Kjøbmændene Winslow, Winther, Ole Jensen, L. D. Madsen, Hans Lassen, N. P. Overgaard, P. Bayer, Jul. Rasmussen, S. Chr. Laurson samt Boghandlerne Røster, Boesen, Bang og Alb. Bayer.

^{328/87.} Til Efterretning toges en fra Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred modtagen Kommunikation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 14de d. M., hvori det meddeles, at den til Byggeplads for en Skole (den ny Borgerdrengeskole) bestemte Parcel under Aarhus Kjøbstads Grunde nu er betegnet som Matr.-Nr. 1258 c med Hartkorn 1 Stp. 1 Fdk. 2 $\frac{1}{2}$ Album. (Se senest Mødet den 7de Novbr. 1889 og herefter den 9de Oktober.)

^{363/87.} Til Efterretning toges en fra Stiftsoverigheden modtagen Kommunikation af følgende Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 22de d. M.: